

Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarzschildinga: "Vrijeme je da se s promjenom godišnjeg doba promijeni i način razmišljanja"

Proljeće je godišnje doba koje znači novi početak, nove šanse i nove nade. Vrijeme je za otvaranje prozora i čišćenje paučine. To je pravo doba godine za promjene i planiranje.

Ukoliko i mi želimo pratiti buđenje prirode koje je prisutno svuda oko nas i ići ukorak s ljepšim vremenom na način da za nas i naše društvo osiguramo bolju perspektivu, onda moramo poduzeti pozitivne i praktične mjere. Ovo se posebno odnosi na politiku.

Nakon šest dugih mjeseci tokom kojih je bilo dosta zajedljivih komentara a malo konstruktivnog dijaloga krajnje je vrijeme za drastičnu promjenu tona u političkoj debati u Bosni i Hercegovini.

Mnoge političke stranke su čak i nakon izbora svoje političke izjave svele na promoviranje slogana koji dobro i dopadljivo zvuče za izbornu tijelo nekih političkih stranaka, no radi se o sloganima koji su daleko od ozbiljnog odgovora na kompleksne izazove pred kojima se nalazi ova zemlja i svi njeni građani.

Zbog toga smo izgubili dragocjeno vrijeme. Međutim, sada se konačno nalazimo u situaciji iz koje je moguće krenuti naprijed. Vlade su formirane u oba entiteta, imamo Vijeće ministara koje nakon neizvjesnog početka sada postaje stabilnije. Nakon kašnjenja koja su u nekim slučajevima bila prouzrokovana sporenjem oko procedura, parlamenti su se počeli baviti ambicioznim reformskim planom koji će dati dalekosežne rezultate.

Očekivali smo da će Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju s Evropskom unijom do sada biti parafiran. No, to se nije dogodilo, i time su ozbiljno poljuljane nade četiri miliona građana. Međutim, znamo zašto ovaj Sporazum nije parafiran. Ono što sada mora biti urađeno kako bi se otvorio put ka Evropi nije nikakva tajna, i to se, bez ikakve sumnje, može uraditi.

Politički lideri Bosne i Hercegovine sada imaju zadatak da osiguraju ostvarivanje napretka u reformskim procesima, koji su uglavnom već uveliko u toku, a uključuju restrukturiranje policije, ustavne reforme i reformu odbrane, reformu sistema obrazovanja, javnog RTV sektora, državne službe, kao i reforme u nekim ključnim ekonomskim oblastima.

Na taj način se u sljedećih šest mjeseci za građane mogu osigurati praktični pomaci koji će biti daleko veći od onoga što im je obezbijeđeno u proteklih šest mjeseci.

Neki građani će na ovo gledati s dozom skepticizma. Radi se o već viđenom, već smo pozivali na promjenu pristupa, na brže provođenje reforme, obimniji angažman i konstruktivniji dijalog. Zašto bi nas ovaj put političari čuli?

Moj odgovor je da su politički lideri ove zemlje već pokazali da mogu povući ispravne poteze. Postignut je veliki napredak u političkom, socijalnom i ekonomskom smislu. Danas je situacija bolja nego što je bila prije pet godina. No, problem je dinamika kojom se dolazi do ovih poboljšanja. Ta poboljšanja

se ne dešavaju dovoljno brzo jer se čini da pravimo dva koraka naprijed a zatim korak nazad prije nego što ponovo napravimo korak naprijed.

Ovaj pristup gdje korak naprijed uvijek prati i korak nazad, gdje politički lideri povlače svoju podršku sporazumima koje su potpisali i pokušavaju da o njima iznova pregovaraju te na taj način gube dragocijeno vrijeme i resurse, predstavlja direktan rezultat relativno lagodne situacije u kojoj žive mnogi politički lideri ove zemlje. Ministri i članovi parlamenta, kao i drugi pripadnici privilegirane elite, ovog će vikenda iz ormara izvaditi svoja ljetna odjela i spremati svoje zimske kapute. To je ritual koji se ponavlja svake godine.

Međutim, većina građana ne može si priuštiti taj luksuz i nema ljetnu i zimsku garderobu. Postoji jaz između političara i građana koji naporno rade i teško sastavljaju kraj s krajem u sistemu opterećenom nezaposlenošću, siromaštvom i korupcijom. Za razliku od građana, političari možda ne shvataju da je reforme potrebno hitno provesti.

Moj savjet političkim liderima je ovaj – zajedno sa svojim zimskim kaputima pospremte i svoje političke slogane koje smo slušali tokom proteklih šest mjeseci. Vrijeme je da se s promjenom godišnjeg doba promijeni i način razmišljanja.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini.